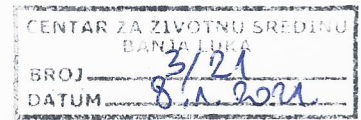

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОКРУЖНИ СУД У БАЊАЛУЦИ
Број: 11 0 У 026413 20 У
Бања Лука, 05.01.2021. године

Окружни суд у Бањалуци, по судији др Милану Благојевићу као судији појединцу, уз учешће записничара Марије Улетиловић, у управном спору по тужби тужиоца Центар за животну средину, Бањалука, улица Мише Ступара број 5 (у даљем тексту: тужилац), против туженог Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске (у даљем тексту: тужени), ради поништења рјешења туженог број 15.04-96-142/19 од 03.03.2020. године, дана 05.01.2021. године донио је

ПРЕСУДУ

Тужба се уважава и оспорени акт поништава.

Образложење

Рјешењем туженог, број и датум горњи, одлучено је да носилац пројекта Деласо д.о.о. Теслић није обавезан спроводити процјену утицаја нити прибавити студију утицаја на животну средину за малу хидроелектрану „Хотовље“ на Врховинској ријеци у општини Калиновик, инсталисане снаге 4,68 MW.

Благовременом тужбом тужилац у цијелости побија коначан управни акт туженог, због неправилно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и неправилне примјене материјалног права. Тужбом се предлаже овом суду да је уважи и поништи рјешење туженог. У тужби није постављен захтјев за накнаду трошкова управног спора.

На захтјев суда тужени је доставио спис предметне управне ствари и одговор на тужбу, у којем је предложио да се тужба одбије као неоснована.

Предметна тужба је 18.05.2020. године уредно достављена на одговор заинтересованом лицу Деласо д.о.о. Теслић, које није изјавило одговор на тужбу.

Размотривши тужбу и оспорени акт према одредбама члана 30. Закона о управним споровима („Службени гласник Републике Српске“, бр. 109/05 и 63/11), затим одговор туженог на тужбу и цјелокупан управни спис, суд је одлучио као у изреци ове пресуде из следећих разлога.

Основано се предметном тужбом истиче право тужиоца на подношење тужбе, у складу са чланом 12. ст. 3. и 4. Закона о заштити животне средине („Службени гласник

Републике Српске“, бр. 71/2012 и 79/15), јер је тим одредбама прописано право јавности да учествује у поступцима који се воде у складу са тим законом, као и право сваког заинтересованог лица (а то је овдје тужилац) на заштиту у управним и судским поступцима, ако сматра да су му повријеђена права из става 3. члана 12. Закона о заштити животне средине. Такође се истом тужбом основано указује да право тужиоца на њено подношење произлази и из члана 9. став 2. Конвенције о приступу информацијама, учешћу јавности у одлучивању и приступу правди у питањима животне средине (Архуска конвенција), коју је ратификовала Босна и Херцеговина („Службени гласник БиХ“, међународни уговори, број 8/08), а којом одредбом је прописана обавеза сваке државе потписнице да осигура да заинтересовани припадници јавности који тврде да је дошло до угрожавања права имају приступ поступку ревизије пред судом, у циљу побијања материјалне и процедуралне законитости било које одлуке.

Предметном тужбом рјешење туженог најприје се побија позивањем на акт Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске, број 11/08-012-528/19 од 23.12.2019. године, уз који је достављен акт (стручно мишљење) ЈЗУ Институт за јавно здравство Републике Српске, број 500-7392-1/19 од 16.12.2019. године (који акти се затичу у управном спису). Основано се тужбом указује на онај дио стручног мишљења Института за јавно здравство Републике Српске, број горњи од 16.12.2019. године, у којем је указано да у овој управној ствари у претходној процјени утицаја на животну средину предметне хидроелектране *није посвећена нарочита пажња утицајима на потенцијална изворишта воде за пиће од стране израђивача те претходне процјене*, као и да је *машинска зграда хидроелектране у ненасељеном мјесту у горњем току Врховинске ријеке, 300 метара испод каптираног изворишта ријеке намијењеног за јавно водоснабдијевање становништва, те да је објекат доста близу каптаже у заштитним зонама јавног водног објекта.*

Основаност овог дијела тужбе је у томе што је због таквог стручног мишљења надлежне стручне установе тужени био дужан да у оспореном рјешењу изнесе оцјену тог доказа и разлоге због којих га није уважио, имајући у виду да је наведеним стручним мишљењем надлежне установе указано на то да је машинска зграда предметне хидроелектране доста близу каптаже у заштитним зонама јавног водног објекта. Код таквог стања ствари тужени је био дужан да у образложењу оспореног рјешења наведе разлоге због којих је одлучио да носилац пројекта Деласо д.о.о. Теслић упркос наведеном није обавезан спроводити процјену утицаја нити прибавити студију утицаја на животну средину за предметну хидроелектрану. Међутим, таква оцјена наведеног доказа и разлози с тим у вези су изостали у оспореном рјешењу туженог, што представља такве недостатке тог рјешења који спречавају оцјену његове законитости у овом дијелу. Наиме, тужени у оспореном рјешењу у наративном облику само препричава садржаје стручних мишљења поменутог института, те Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске, као и Републичког завода за заштиту културно-историјског и природног наслеђа (у даљем тексту: Завод), а онда на стр. 5. рјешења износи само тврдњу да је анализом достављене документације и размотреног мишљења наводно утврдио да предметна хидроелектрана неће имати негативан утицај на животну средину. Али, у оспореном рјешењу након ове тврдње туженог нема било каквог даљег образложења о томе шта је садржај те анализе

туженог, које је то све релевантне топографске, морфолошке, геолошке, хидролошке и друге услове сагледао тужени и како је, то јест због којих разлога и на основу којих доказа закључио да предметна хидроелектрана наводно неће имати негативан утицај на животну средину.

Предметном тужбом рјешење туженог се даље основано побија и позивањем на стручно мишљење Завода, број 07/1.20,21,30/625-972/19 од 31.12.2019. године. Наиме, у том стручном мишљењу, израђеном за потребе предметне управне ствари, најприје је утврђено да ово подручје (подручје изградње предметне хидроелектране) представља станиште врсте поточног рака *Austropotamobius torrentium Schrank, 1803*, препознатог као врста од интереса за Европску унију, коју врсту је потребно очувати кроз заштиту подручја које настањује, као и да је горњи ток ријеке Неретве са притокама једно од највећих и највише очуваних станишта аутохтоне поточне пастрмке *Salmo trutta Linnaeus, 1758*, па једна од најважнијих мјера заштите и очувања тог подручја те повећања укупне ихтиопопулације јесте заштита посебних станишта тзв. рибљих плодишта. И у овом дијелу оспорено рјешење туженог не садржи оцјену наведеног доказа и разлоге због којих га тужени није уважио, односно разлоге због којих је тужени одлучио да носилац пројекта Деласо д.о.о. Теслић, упркос ономе што је навео Завод у стручном мишљењу од 31.12.2019. године, није обавезан спроводити процјену утицаја нити прибавити студију утицаја на животну средину за предметну хидроелектрану.

Осим тога, у стручном мишљењу Завода од 31.12.2019. године указано је, како и тужилац основано истиче у предметној тужби, да је измјенама и допунама Просторног плана Републике Српске до 2025. године подручје горњег тока ријеке Неретве планирано за заштиту у категорији Подручје управљање стаништем, а такође је планирано и за хидроенергетско коришћење, због чега Завод у истом мишљењу указује на неспојивост таквих планских рјешења и сматра да тужени као надлежно министарство, у сарадњи са министарством надлежним за енергетику, треба да утврди које је планско рјешење од већег интереса за Републику Српску. Из овог дијела стручног мишљења, које је дала институција надлежна не само за заштиту културно-историјског *него и за заштиту природног наслеђа*, јасно произлази да се тиме од надлежне институције указује на то да се на овом подручју не може радити и једно и друго, то јест да се не може истовремено вршити и заштита станишта и хидроенергетско коришћење. То у коначном значи да се поменути стручним мишљењем Завода указује на то да би хидроенергетско коришћење, у које спада и изградња предметне хидроелектране, имало утицаја на природна станишта, па је тужени био дужан да у оспореном рјешењу оцијени тај доказ и у наведеном дијелу и изнесе разлоге због којих га није уважио, односно разлоге због којих је тужени одлучио да носилац пројекта Деласо д.о.о. Теслић, упркос ономе што је навео Завод у стручном мишљењу од 31.12.2019. године, ипак није обавезан спроводити процјену утицаја нити прибавити студију утицаја на животну средину за предметну хидроелектрану. Међутим, у рјешењу туженог су и с тим у вези изостали ваљана оцјена и разлози, па се ни у том дијелу не може оцијенити законитост рјешења туженог.

Полазећи, дакле, од свих претходно изнијетих разлога, које је овај суд цијенио појединачно и у међусобној вези, произлази да рјешење туженог садржи такве недостатке који спречавају оцјену његове законитости, у смислу на који је указано овом пресудом. Исти недостаци указују и на то да у рјешењу туженог чињенично стање није потпуно и правилно утврђено, усљед чега у том рјешењу није правилно примијењен закон и пропис заснован на закону. Из тих разлога је предметну тужбу ваљало уважити и поништити рјешење туженог, у складу са чланом 31. ст. 1. и 2. у вези са чланом 10. тач. 1), 2) и 4) Закона о управним споровима.

Сагласно члану 50. Закона о управним споровима, на основу ове пресуде предмет се враћа у стање у којем се налазио прије него што је поништени акт донесен, па тужени, с обзиром на природу ове управне ствари, треба донијети нови управни акт без одлагања, а најкасније у року од 30 дана од дана достављања пресуде, при чему је везан правним схватањем и примједбама суда у погледу поступка изнијетим у овој пресуди.

Записничар
Марија Улетиловић

СУДИЈА
Др Милан Благојевић
